

**ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՊԵՏԱԿԱՆ ԿԱՌԱՎԱՐՄԱՆ
ԱԿԱԴԵՄԻԱ**

2020/ 2021 ուսումնական տարի

«Կուսակցություններ և կուսակցական համակարգեր» առարկայի

ՀԱՐՑԱՇԱՐ

1. Կուսակցական համակարգի և քաղաքական համակարգի փոխհարաբերությունները
2. Կուսակցական համակարգի գաղափարական բազմաչափությունը
3. Քաղաքական գաղափարախոսությունը կուսակցական գործունեության հենք
4. Կուսակցությունների գործունեության սահմանադրաիրավական հիմքերը
5. Կուսակցությունները որպես քաղաքական համակարգի առանցքային ինստիտուտներ
6. Կուսակցական համակարգի և պետական քաղաքականության արժեքային ուղղվածությունը
7. Կուսակցական լոբբիզմը հանրային քաղաքականության վերլուծության կրող և արարող
8. Կուսակցությունների դերը քաղաքական իշխանության կառուցակարգում
9. Կուսակցության ինստիտուտի ծագման սոցիո և էթնոմշակութային առանձնահատկությունները
10. Կուսակցական համակարգի գործունեության առանձնահատկությունները ավանդական հասարակություններում
11. Կուսակցական համակարգի գործունեության առանձնահատկությունները արդիական (մոդեռն) հասարակություններում
12. Կուսակցական համակարգի գործունեության առանձնահատկությունները հետարդիական (պոստմոդեռն) հասարակություններում
13. Կուսակցական համակարգի գործունեության առանձնահատկությունները անցումային (տրանզիտ) հասարակություններում
14. Կուսակցական համակարգի գործունեության առանձնահատկությունները ժողովրդավարական համախմբման (կոնսոլիդացիա) պայմաններում
15. Կուսակցական համակարգի տեղն ու դերը ազգային և պետական անվտանգության համատեքստում
16. Կուսակցությունների էվոյուցիան, դերն ու նշանակությունը
17. Կուսակցությունների կազմակերպական հիմնախնդիրները՝ կառուցվածքային տարրերը (կոմիտե, բջիջ)
18. Կուսակցությունների կառուցվածքային տարրերի փոխհարաբերությունների վարչական մեխանիզմները
19. Կուսակցությունները հասարակության սոցիալական շերտերի, արժեքային բազմաչափության զուգամիտման պատասխանատուներ
20. «Կանաչները» կուսակցությունների գաղափարական բազմաչափությունը
21. «Կանաչները» որպես էկոլոգոցենտրիզմի գաղափարախոսության կրող

22. Կուսակցական կառույցների որպիսությունը և ինտեգրման մեթոդները (ներկառույցային կապերը և դրանց տեսակները)
23. Կուսակցությանն անդամակցելու սկզբունքները
24. Կուսակցությունների տիպաբանությունը (կադրային, զանգվածային և այլ տիպի կուսակցությունների առաջացման մեխանիզմներ)
25. Կադրային և զանգվածային կուսակցությունների գործունեության տարբերությունները
26. Կուսակցական գործունեության արդյունավետության բարձրացման աստիճանը և սոցիալական բազայի ընդարձակման կառուցակարգերը (գացափարակիր-անդամներ, համակրողներ, ակտիվիստներ)
27. Կուսակցական ղեկավար կադրերի ընտրության սկզբունքները
28. Կուսակցական ղեկավարների իշխանության կարգավորման սահմանադրահրավական հիմքերը
29. Կուսակցական ղեկավարների իշխանության կարգավորման հոգեբանական հիմքերը
30. Կուսակցական ղեկավարների իշխանության կարգավորման վարքաբանական հիմքերը
31. Ներկուսակցական «ներքին շրջանակը» որպես իշխանության անձնավորման կառուցակարգ
32. Կուսակցական լիդերության հիմնախնդիրները ավանդական հասարակություններում
33. Կուսակցական լիդերության հիմնախնդիրները արդիական հասարակություններում
34. Կուսակցական լիդերության հիմնախնդիրները հետարդիական հասարակություններում
35. Կուսակցական լիդերության հիմնախնդիրները անցումային հասարակություններում
36. Կուսակցական լիդերների և կառավարող էլիտայի փոխհարաբերությունները
37. Կուսակցությունների տիպաբանության պայմանականությունները ցանցային կառավարման պայմաններում
38. Կուսակցությունների հիմնական գործառույթները հիերարխիկ կառավարման պայմաններում
39. Կուսակցությունների հիմնական գործառույթները ցանցային կառավարման պայմաններում
40. Կուսակցությունների նորարարական գործառույթները անցումային հասարակություններում
41. Կուսակցությունների, ճնշման խմբերի և հասարակական կազմակերպությունների փոխհարաբերությունները
42. Կուսակցությունները շահերի վերարտադրման գործընթացում
43. Կուսակցությունների փոխհարաբերությունները պետական և քաղաքական իշխանությունների հետ

44. Կուսակցությունները ժողովրդավարական քաղաքական գործընթացների կազմակերպման պատասխանատուներ
45. Կուսակցությունների դերը քաղաքացիական հասարակության ձևավորման գործընթացներում
46. Բազմակուսակցական համակարգը որպես քաղաքական համակարգի ժողովրդավարացման շարժիչ ուժ
47. Երկկուսակցական համակարգերի գործունեության առանձնահատկությունները հիերարխիկ կառավարման պայմաններում
48. Երկկուսակցական համակարգերի գործունեության առանձնահատկությունները ցանցային կառավարման պայմաններում
49. Բազմակուսակցական համակարգերի տիպերը ավտորիտար վարչակարգերում
50. Բազմակուսակցական համակարգերի տիպերը ժողովրդավարական վարչակարգերում
51. Միակուսակցականությունը ամբողջատիրական վարչակարգի գործունեության կրող և արարող
52. ՀՀ կուսակցական համակարգի գաղափարական բազմաչափությունը (լիբերալ-դեմոկրատներ, սոցիալ-դեմոկրատներ, ավանդականներ, ազգայնականներ, պահպանողականներ)
53. Կուսակցությունները ՀՀ քաղաքական համակարգի կերպափոխման գործընթացում
54. Կուսակցությունների փոխհարաբերության հիմնական սկզբունքները ժողովրդավարական քաղաքական համակարգում
55. Կուսակցությունների գործունեության սոցիալական բազան
56. Կուսակցական, կոկուսե միավորները կադրային քաղաքականության պատասխանատուներ
57. Կուսակցությունների վարչական գործունեության առանձնահատկությունները
58. Երիտասարդական կազմակերպությունները և շարժումները կուսակցական համակարգում
59. Երիտասարդության դերը կուսակցական համակարգերում
60. Երիտասարդ կուսակցությունները որպես նոր ժողովրդավարական արժեքների կրող և արարող
61. Կանանց շարժումները կուսակցական համակարգերում
62. Խոցելի խմբերի նկատմամբ վարվող կուսակցական քաղաքականության առանձնահատկությունները
63. Աղանդավորական շարժումների և կուսակցությունների փոխհարաբերությունները
64. Կուսակցական քաղաքականությունը կենտրոն-ծայրամասե տիրույթներում
65. Կուսակցությունների մասնակցության հիմնախնդիրները քաղաքական ռեժիմի ժողովրդավարացման գործընթացում
66. Կուսակցական թեկնածուների համագործակցության սկզբունքները նախագահական ընտրություններում

67. Կուսակցությունների համագործակցության սկզբունքները խորհրդարանական ընտրություններում
68. Կուսակցությունների տեղն ու դերը տեղական ինքնակառավարման մարմինների ընտրական գործընթացներում
69. Կուսակցությունները հասարակական կարծիքի ձևավորման և արդիականացման պատասխանատուներ
70. Կառավարող կուսակցությունների գործառույթային առանձնահատկությունները ժողովրդավարացվող հասարակություններում
71. Ընդդիմադիր կուսակցությունների գործառույթային առանձնահատկությունները «անցում-համախմբում» հարացույցի համատեքստում
72. Կուսակցության ներկայացուցչական ժողովրդավարության քաղաքականությունը անցումային հասարակություններում
73. Կառավարող կուսակցությունների PR տեխնոլոգիաները
74. Ընդդիմադիր կուսակցությունների PR տեխնոլոգիաները
75. Ժողովրդավարական համախմբումը որպես կուսակցական գաղափարական բազմաչափության զուգամիտման գործընթաց

**Քաղաքական կառավարման և
քաղաքական վելուծության ամբիոնի վարիչ՝**

Մ. Մարգարյան

ՀԻՄՆԱԿԱՆ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ

1. Հայաստանի Հանրապետության Սահմանադրություն (փոփոխություն.), Եր., 2006
2. «Կուսակցությունների մասին» ՀՀ օրենքը
3. Հայաստանի Հանրապետության ազգային անվտանգության ռազմավարություն: - Եր.: Հայկական բանակ - 2007
4. ՀՀ Ընտրական օրենսգիրք, Երևան, «Պաշտոնական տեղեկագիր», 2012
5. «Հասարակական կազմակերպությունների մասին» ՀՀ օրենքը
6. Զարարյան Ա., Կուսակցություններ և կուսակցական համակարգեր, Գիր, Երևան 2015, 120 էջ
7. Քեոյան Գ., Քաղաքական կուսակցությունների տիպաբանությունը, «Վան Արյան», Երևան, 2002թ., 290 էջ
8. Хантингтон С. Политический порядок в меняющихся обществах. М.: Прогресс-Традиция, 2004. – 510 с.
9. Хантингтон С. Столкновение цивилизаций / С. Хантингтон; Пер. с англ. Т. Велимеева, Ю. Новикова.- М.: ООО “Издательство АСТ”. 2003. - 603 с.
10. Хантингтон С. Третья волна. Демократизация в конце XX века / Пер. с англ.- М.: «Российская политическая энциклопедия» (РОССПЭН), 2003.-368 с
11. Кулагин В.М.- Мир в XXI веке многополюсный баланс сил или глобальный Pax democratica (Гипотеза демократического мира в контексте альтернатив мирового развития). Полис 2000, N1
12. Панарин А.С. Философия политики. М., 1996.
13. Халипов В.Ф. Власть: Кратологический словарь. М., 2005.
14. Исаев Б.А. Теория партий и партийных систем. Учебное пособие. — М.: Аспект Пресс, 2008. — 367 с.
15. Мейтус В.В., Мейтус В. Ю., Политическая партия: стратегия и управление, Эльга, Ника – Центр, 2004г., 404с.
16. Sartori D. Parties and Party System: Framework for Analysis. Vol. 1. N. Y., 1976

ԼՐԱՑՈՒՑԻՉ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ

17. Будон Р. Место беспорядка. Критика теории социального изменения. // Пер. с франц. М.М.Кириченко. М., 1998.
18. Эйзенштадт Ш. Революция и преобразование общества. Сравнительное изучение цивилизаций. Пер. с англ. М., 1999.
19. Фромм Э. Бегство от свободы. Пер. с англ. под общ. ред. П.С.Гуревича. М., 1995
20. Московичи С. Психология толп. М., 1998
21. Преступная толпа. М., 1998.
22. Кеннеди П. Вступая в двадцать первый век. Пер. с англ. Предисл. В.Согрина. М., 1997.
23. История политических и правовых учений. Учебник для вузов. Под ред. В.С.Нерсисянца. М., 2000
24. Одайник В. Психология политики (Политические и социальные идеи Карла Густава Юнга). Пер. с англ. «Ювента», 1996
25. Лейпхарт А. Демократия в многосоставных обществах. Сравнительное исследование. М., 1997.

26. Чалидзе В. Иерархический человек. Социобиологические заметки. Пер. с англ. М., 1991
27. Шампань П. Делать мнение: новая политическая игра. Пер. с фр. М., 1997
28. Михельс Р. Социология политической партии в условиях демократизации // Диалог. 1990, № 5,9; 1991, № 4
29. Острогорский М.Я. Демократия и политические партии. М., 1997
30. Коргунюк Ю.Г. Становление партийной системы в современной России. М.: Фонд ИНДЕМ. 2007. 544 с.;
31. Кац Р., Мэйр П. Изменение моделей партийной организации и партийной демократии: возникновение картельных партий/ Политические партии и партийные системы в современном мире (Серия «Политическая наука, №1»). М.: РАН. 2006
- 32.